

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fő utca 6-7. Telefon: 189-480, 369-600
A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 25.

bb 1. karácsonykor mutatják be a germinált

i s/gk-lm fm

1963. szeptember 25.

karácsony hetében mutatják be a magyar és francia filmművészek közös alkotását, a germinált, a zola ismert regényéből készült filmet yves allegret rendezte. a főbb szerepeket jean sorel, berthe grandval, bernard blier, claude brasseur, pécsi sándor és koncz gábor játssza./mti/

--

bb 2. három mű bemutatója a zenei hetek kórushangversenyén

i ol-tm-lm fm

1963. szeptember 25.

a budapesti zenei hetek alkalmából a vándorkórus hangversenyén három új művet mutat be a koncerten közreműködő ganzmávg női kara. shakespeare születésének 400. évfordulója alkalmából magyarországon először ezen a koncerten hangzik el john hind angol zeneszerző shakespeare téli regéjének szövegére komponált „a házaló dala,, című kórusműve.

bemutatják a hangversenyen tornyos györgy szerzeményét, a szabó lőrinc fordította shakespearei szövegre alkotott „egy kislány meg egy legény,, című művét.

a harmadik kóruszám zenéjét pászti miklós szerezte csokonai „a szépség,, című versének szövegére.

a két magyar kórusmű kottáját már árusítják, az angol szerző művét decemberben adja ki a népművelési intézet./mti/

--

He

bb 3. a forgalom meggyorsítására több fővonalon építik át a pályák egyes szakaszait - a jövő üdülési évadra felújítják kenese és balatonfüred között is a vasútvonalat

1 hbj/gk szb vg

1963. szeptember 25.

az állandóan növekvő szállítási feladatok megkövetelik a vasúti pályák gyors korszerűsítését. elsősorban a fővonalak gyengébb felépítményű szakaszait hozzák rendbe. a régebbi felújítások üteméhez viszonyítva gyorsabb fejlődés várható, mert nagy arányokban gépesítették a pályáépítést és korszerűsítést, úgy-hogy évente többszáz kilométert hozhatnak rendbe.

sokfelé dolgoznak a pályáépítők. az egyik legfontosabb munkahely a budapest - debrecen közötti fővonalon található. ezen a fővonalon kisujszállás - hajduszoboszló között még mindig egyvágányú a pálya, s emiatt itt megtorpan a magyaránnyú áruszállítás. ezért kétvágányúra építik át. az idén - az év végéig - hajduszoboszló - kaba, jövőre kaba - kisujszállás között fektetik le a második vágányt. a második fontos feladat: a budapest - kelebria közötti vonal korszerűsítése. 1961-ben budapest - kunszentmiklós, 1962-ben kunszentmiklós - fülöpszállás között újították fel a pályát, az idén fülöpszállás - kiskőrös, jövőre pedig kiskőrös - kiskunhalas között. a szombathely-nagykanizsai fővonalon az idén két helyen, zalaszentmihály - bucsuszentlászló, továbbá szombathely - sorkifaludig javítják a pályát.

egy másik magyaránnyú munka, amely nagyon sok utast érint, a balaton északi partján levő pályakorszerűsítés. a munkát 1962 szeptemberében kezdték meg és a jövő év májusára szabadbattyántól balatonfüredig átépítik a pályát.

ugyanakkor több állomáson is magyaránnyú korszerűsítésre kerül sor, így kecskeméten, ahol rendkívül megnőtt az utasforgalom. bővítik, teljesen „megfiatalítják”, az állomást, szigetperonokat létesítenek. az év végére elkészül a rekonstrukció. hasonlóképpen befejeződik miskolc személypályaudvar rekonstrukciója is, és dombóvár állomás pécsi bejáratának három kilométer hosszú szakasza ez év végéig készül el. /mti/

- 2 -

bb 4. kutya-derby és szépségverseny, lesz budapesten: szavaz a közönség

1 s/tr-lm ká

1963. szeptember 25.

a magyar ebtenyésztők országos egyesülete szeptember 29-én vasárnap budapesten a kerepesi úti ügetőpályán kutya-derbyt rendez, vagyis az egyéves kutyákat rangsorolják küllemi „erényeik”, alapján. a kutyaderbyre az egész országból felhozzák az 1962-es születésű, törzskönyvezett kutyákat, sőt ausztriából is jönnek tenyésztők, akik a nemrégiben külön fajtának elismert magyar drótszőrű vizsláikat mutatják be. a kiállítás külön érdekessége lesz a kutya-szépségverseny. a látogatók a jeggyel együtt szavazócédulát kapnak, s a legjobban tetsző kutyára adják le szavazatukat. további újdonság, hogy a közönség között koromfekete kölyköpulikat sorsoznak ki. a kutyaderby és szépségverseny programját bemutatói egészítik ki. /mti/

|| "munkakutyák"

bb 5. megkezdődött a szarvasbőgés a bükkben - muflonra nem adnak kilövési engedélyt

vid ká/tr-lm la

1963. szeptember 25.

az északi hegyvidékeken, így a bükk hegység nagyvadokban gazdag vidékén is megkezdődött a szarvasbőgés. az itteni vadállomány a rendszeres gondozás eredményeként jól bírta az utóbbi évtizedek legkeményebb telét. a szarvasok veszteség nélkül teleltek át, s igen erőteljes volt az agancsképződés. a szarvasbőgés ideje alatt tiz szarvasbika kerül terítékre a bükkben.

a korábbi évektől eltérően az idén sem a hazai, sem pedig a külföldi vadászok nem kapnak kilövési engedélyt muflonra. bár az 1930-as években a lillafüredi rezervátumba telepített korzikai vadkecskék száma szépen gyarapodott, az idén a kemény tél miatt a vártnál kevesebb volt a szaporulat, így az állományt fokozott védelemben részesítik. /mti/

bb 6. ősszel is nagy a forgalom az egrí strandon

vid fm/tné-lm fm

1963. szeptember 25.

a gyógyvizéről híres egrí strandot a nyári szezonban több mint negyedmillió látogató kereste fel. a legnagyobb forgalom június 29-én volt, amikor 11 094 vendéget fogadtak. bár a hivatalos szezon véget ért, a kedvező időjárásra tekintettel az egrí strand továbbra is nyitva tartja kapuit. /mti/

-3-

bb 7. eddig 200 000 hektoliter mustot vásárolt fel az alföldi pincegazdaság

vid ká/tr-lm la

1963. szeptember 25.

a duna-tisza közti szőlőskertekben javában tart a szüret. az ezerjót és a kadarkát szedik, amelynek cukorfoka 17-20 fok között van. a kövidinka és a sártenér szüretelésével azonban még várnak.

a felvásárló telepeken is élénk a forgalom. naponta mintegy 25 000 hektoliter mustot vesz át az alföldi pincegazdaság. eddig körülbelül 200 000 hektoliter szőlőlevet vásároltak fel, a feldolgozó telepeken pedig csaknem százezer mázsa szőlőt préseltek ki./mti/

-. -

bb 8. 650 vagon burgonyát, 30 vagon vöröshagymát hoznak forgalomba előrecsomagoltan - több mint 11 000 vagon burgonya és ezer vagonnál több vöröshagyma lesz az ország éléskamrájában

1 kz/lm ká

1963. szeptember 25.

a szövetkezetek országos felvásárló és értékesítő központja az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is megkönnyíti a háziasszonyok bevásárlási gondjait azzal, hogy az időszak két legfontosabb cikkét, a burgonyát és a vöröshagymát csomagoltan is forgalomba hozza. burgonyából a múlt évi körülbelül 400 vagonnyi helyett az idei őszön 650 vagonnal hoznak forgalomba kettő, öt és 10 kilós csomagokban. a csomagolt burgonya gondosan válogatott, kifogástalan minőségű, biztonságosan tárolható áru. nem kell nyugtalankodni azoknak sem, akiknek nincs lehetőségük házi tárolásra. a központi telepeken az idén összesen 11 140 vagonnyi burgonyát tárolnak a télre. ebből 3 200 vagonnal a fővárosban, illetve a főváros közvetlen közelében helyeznek el, nehogy az esetleges hófúvások zavart okozzanak budapest ellátásában.

vöröshagymából az idén jó termés volt. az ellátás ennek megfelelően teljesen zavartalanul ígérkezik. télire országosan 1 140 vagonnal tárolnak belőle, s ebből csaknem 400 vagonnal a főváros számára. a burgonyához hasonlóan vöröshagymát is a múlt évinél lényegesen többet, összesen mintegy 30 vagonnal hoznak forgalomba előrecsomagoltan./mti/

-. -
- 4 -

bb 9. budapest dolgozóinak több mint 40 százaléka üzemben étkezik

1 hi/lk/m/sr

1963. szeptember 25.

a szakszervezetek budapesti tanácsának szociálpolitikai bizottsága megvizsgálta a fővárosi üzemi étkeztetés helyzetét, s összegezte mintegy száz üzemi konyha tapasztalatait. megállapítása szerint az üzemi étkeztetést budapesten naponta 410.000 személy - a főváros összes dolgozóinak több mint 40 százaléka - veszi igénybe. többségüket az üzemi vendéglátó vállalatok látják el. a pest-budai üzemi vendéglátó vállalat például 44 olyan konyhát tart fenn, ahol kizárólag üzemi és hivatali dolgozók részére főznek. a konyhák többsége angyalföldön, óbudán és kelenföldön üzemel. harminc helyen bevezették a választék szerinti étkezést. a klement gottwald villamosági gyárban és a magyar hajó- és darugyár angyalföldi telepén meghonosították a diétás kosztot is, amit az üzemi vendéglátó vállalatok egyébként három év óta fokozatosan átállítják üzemi éttermeket az önkiszolgálásra. jelenleg 31 étterem már ezzel a korszerű rendszerrel működik.

a saját kezelésű üzemi konyhakkal kapcsolatban az volt a tapasztalat, hogy ezeknek 25 százaléka a kapacitását meghaladó mennyiségben főz. egyes helyeken azonban még így sem tudják kielégíteni az igényeket. a zsúfoltságot részben az okozza, hogy az új konyhák tervezése és létrehozása között néha túlságosan hosszú idő telik el-, az északi járó-műjavító vállalatnál például öt év - s mire a konyha felépül, az üzemi létszáma is tetemesen megnő. kedvező jelenség viszont, hogy a vállalatok nagy többsége - nyereségrészesedésből, jóléti alapból, étkezési hozzájárulás címén - messzemenően támogatja a konyhák működését, s így ezek a helyi intézmények is megfelelő, kulturált étkezést nyújtanak.

a szakszervezeti szervek nagy figyelmet fordítanak az üzemi étkeztetésre. a munkáellátási bizottságok lelkiismeretesen foglalkoznak a konyhák problémáival, ellenőrzik a nyersanyag-felhasználást, segítenek az étlapok összeállításában, a tisztasági követelmények megtartására és a társadalmi tulajdon védelmére nevelik a dolgozókat.

az üzemi étkeztetés továbbfejlesztésére az szbt több javaslatot vett. felhívta például az illetékesek figyelmét, hogy a vállalati összevonások következtében előállt új helyzetnek megfelelően egységesen rendezni kell az étkezési hozzájárulások, térítések összegét. a megfelelő raktárhelyiséggel, előkészítő konyhák létesítését szorgalmazzák. javaslatokat készítenek a kislétszámú munkahelyeken és az ugynevezett mozgó munkakörben dolgozók - például a kereskedelemben, a helyiiparban foglalkoztatottak - szervezett étkeztetésének megoldására is. /mti/

-. -

8.25/n

9,40

-5-

le

bb 12. pótolhatja -e az írógép a szedőgépet? - érdekes új magyar találmány - minden betű annyi helyet kap, amennyin éppen elfér

1963. szeptember 25.

1 tz/tm/m/vg

szellemes, népgazdaságilag is jelentős találmányra vezetett az irodagépipari és finommechanikai vállalatnál végvári béla műszermérnök osztályvezető, valamint nagy istván és szigetvári béla műszerész munkája. olyan berendezést szerkesztettek, amelynek segítségével a közönséges latin- vagy cirillbetűs írógépeken a nyomtatottal azonos külső megjelenésű szöveget lehet írni. ez pedig kétféle eltérést jelent a megszokott gépi íráshoz képest: az egyik az, hogy míg a közönséges gépirásnál minden betűre és írásjelre egyformán 2.6 milliméter jut a sorból, az új berendezés beépítése után mindegyik beéri annyival, amennyin éppen elfér. a találmány hat különböző méretű „helyfoglalást” tesz lehetővé. a pont helyigénye például körülbelül egy milliméter, az m-betűé 2, a nagy m-betűé - ez a leghosszabb - 3.2 milliméter.

a másik különbség pedig az, hogy a találmány alkalmazása esetén a sorok egyformán végződnek, vagyis utolsó betűik, illetve írásjeleik pontosan egymás alá kerülnek. a találmány tehát a közönséges írógépet valóságos „szedőgéppé”, alakítja át, illetve bizonyos értelemben lehetővé teszi, hogy az írógép pótolja a szedőgépet.

a berendezés elvileg bármilyen írógépre alkalmazható, de konkrétan két megoldásban szerkesztették meg: az egyiket máris sorozatosan építik be az optimákba a másikkól viszont, amelyet az elektromos meghajtású super-metall-hoz dolgoztak ki, ma még csak a prototípus van meg, jövőre készül el a nullszéria és 1965-ben kezdődik meg a sorozatgyártás.

a találmány népgazdasági jelentősége három téren mutatkozik. először is 40 százalékos papírmegtakarítást tesz lehetővé. másodsorban az 1000-1500 példányszámú „nyomtatványok”, - brosúrák, egyetemi jegyzetek, prospektusok, stb. - ezzel a módszerrel sokkal gyorsabban és olcsóbban sokszorosíthatók stencilen, rotaprinten, vagy ofszet-nyomással, mint nyomdai úton. legnagyobb jelentőségét azonban a külföldi piac igénye adja meg, amely az optima esetében máris tényleges vásárlásban tükröződik, a super-metall-tekintetében pedig egyelőre a hazánkba érkező szovjet, lengyel, román, amerikai, angol, holland, stb. szakemberek egymást követő „helyszíni szemléiben”, jelentkezik. /mti/

-6-

8.30/n

940

bb 10. magnetofon, lemezjátszó a csongrád megyei falusi házasságkötő termekben

1963. szeptember 25.

vid fm/tné vm fm

a szentesi járási tanács végrehajtó bizottsága pótberuházást szavazott meg a községi házasságkötő termek csinosítására. jelentős összegeket költenek majd a falvakban azoknak a helyiségeknek a szebbé tételére, ahol a házasulandókat összeadják az anyakönyvvezető. kilenc községben új függönyökkel, szőnyegekkel díszítik a házasságkötő termeket. többhelyen lemezjátszókat, magnetofonokat vásárolnak. a magnetofonokon kívánságra megörökítik majd a házasságkötés ünnepi eseményét, s a boldogító igent tartalmazó hangszalagot átadják az ifjú párnak. /mti/

---

bb 11. „uszó tábort”, építenek a paksi gimnazisták

1963. szeptember 25.

vid fm/tné vm fm

a paksi gimnázium tanulói uszó-táborhelyé építenek át és rendeznek be egy kiselejtezett múlt századbéli dunai hajót. az öreg hajó felújítását a helyi konzervgyár szerelői is segítik és csövázakat is készítenek, amelyekből tábori ágyakat állítanak össze. a tervek szerint még az ősszel elkészül a táborhajó, amely jövőre a viziúttörők, a vakációzó fiatalok, továbbá a természetjárók és a horgászok szálláshelye lesz a duna és holtágainak legszebb tájain. /mti/

---

bb 13. több konzerv készült szegeden mint tavaly ilyenkor

1963. szeptember 25.

vid te vm szf

a szegedi konzervgyárnak az évi terv szerint ötvenmillió forint értékű áruval kell többet termelnie mint tavaly. az eddig esedékes többletet már megtermelték. külföldre eddig nyolcszáz vagon borsót, uborkát, lecsót és más konzervet szállítottak, háromszáz vagonnal többet, mint a múlt év hasonló időszakáig. ebben a negyedévben már 36 vagonnal túlteljesítették az export-tervet. a munkaerőhiányt, ahol lehet a termelési folyamatok gépesítésével, vasárnapi műszakokkal igyekeznek pótolni. /mti/

8.35/n

940

-7-

bb 14. nyolcmillió forintot fordítanak a szombathelyi vasútállomás korszerűsítésére

1963. szeptember 25.

vid lk vm szf

több mint nyolcmillió forintos beruházással korszerűsítik a szombathelyi vasútállomást. teljesen felújítják a peron tetőzetét, kőburkolatot kap az előcsarnok, az oldalfolyósó, valamint az érkezési csarnok. megváltozik az állomásépület belső elosztása is. az irodák többsége átköltözik az épülő kétemeletes irodaházba, korszerű bisztrót rendeznek be, a kulturális váróterem 34 négyzetméter területű galériát, a főcsarnok akusztikai burkolatot kap.

a központi fűtésű épületet 1964 december 15-én avatják. rövid határidő miatt az építőmunkások vállalták, hogy a neti 48 óra helyett 56 órát dolgoznak./mti/

bb 15. Lovasnapokat rendeznek kecskeméten

1963. szeptember 25.

1 cs/tr vm ká

nagyszabású lovasbemutatók, versenyek színhelye lesz a közeli napokban kecskemét: szeptember 26-án, 27-én 28-án és 29-én csaknem 300 lovas részvételével megrendezik az idei fogat-derbyt. a programon szerepelnek még díjhajtó és akadályversenyek, színpompás lovasbemutatók. az idén először mutatkozik be a nagyközönség előtt az ország 26 lovasiskolája. az iskolák „növendékei”, csapatversenyekkel, illetve egyéni bemutatókkal gazdagítják az érdekes versenysorozatot programját./mti/

bb 16. kiváló minőségű cirokszakált báláznak izraeli, francia és kanadai exportra

1963. szeptember 25.

vid ká tr vm

házánk legjelentősebb ciroktermő vidékén, békés megyében megkezdték a cirokszakál felvásárlását. öt telepen bálázzák a kiváló minőségű termést, amelynek egyrésze külföldre kerül. többek között izraelbe, kanadába, franciaországba és olaszországba exportáljuk. egyedül franciaország 45 vagon finom cirok-szakált vásárolt.
/mti/

8.45/n

9,70

bb 17. a fogoly már elbujhat a vetésben

1963. szeptember 25.

vid ká tr vm

az idős szövetkezeti gazdák sem emlékeznek még olyan vetésekre a hajdusági földeken, mint ebben az esztendőben. a korai vetéseket földben találta a szeptember elején eső, s a kedvező napos, meleg időjárás következtében jól keltek és gyorsan fejlődtek a növények. olyan zöldellő árpa-és rozstáblák vannak a hajdusági tsz-ek földjein, amelyekből már nem látszik ki a fogoly. a kedvező időjárás nemcsak a vetésnek kedvezett, hanem a költségeket is jelentősen csökkentette. az elmúlt esztendőkhöz viszonyítva egy-másfél normálholddal kevesebb talajmunka szükséges egy hold elvetéséhez./mti/

bb 19. újabb érdekes régészeti lelet dunaujvárosban

1963. szeptember 25.

1 vid fm vm fm

a dunaujvárosi új gimnázium mellett árokásás közben az időszámítás előtti harmadik századból származó, római kori sírra bukkantak. a sírtéglákon freskó-és stukkórészleteket fedeztek fel. felszínre került többek között három épségben maradt kerámiaedény, egy mécses és kulccsal együtt - egy bronzveretes ékszeres ládikó is./mti/

bb 20. érdekes népi ipari emlékekkel gazdagodott a karcagi múzeum

1963. szeptember 25.

1 vid fm vm fm

karcag északnyugati részén az 1700-as években építették fel a környék népi iparának egyik nevezetességét, a szélmalmot. a szegényparasztok malmát több évtizedes működés után lebontották és anyagát építkezésekhez használták fel.

most - két és fél évszázad elteltével - a bűke termelőszövetkezet központjában egyik épület átalakítása során a falból előkerült a szélmalom lapátjának gerendája, amelyen jellegzetes vonaldiszítés és 1700-ból származó feliratok láthatók. az érdekes népi ipari emléket a helyi nagykun múzeumba szállították./mti/

bb 23. ifjúsági lakótelep épül szombathelyen

1963. szeptember 25.

vid sze vm szf

szombathelyen nemrég készült el 24 kisz lakás s újabb 28 befejezés előtt áll. a fiatal házások megkedvelték ezt az építkezési lehetőséget és újabb igényekkel keresték fel a városi kisz bizottságot. a jelenlegi építkezés színhelyén a forró utcában már nincs üres telek, ezért a városi tanács az ugynevezett százholdi városrészen jelölte ki újabb kisz lakások helyét. ide pár év múlva 200 ott-hont emelnek a fiatal házások. az első 50 lakás építését jövőre kezdik el./mti/

8.50/n

9,70

bb 18. kerületi nőtanácsok általános iskolája budapesti házi-
asszonyoknak

i vt/hné/m/sr

1963. szeptember 25.

a budapesti nőtanács 1963-1964-es népművelési programja számos lehetőséget biztosít a tanulni, művelődni vágyó asszonyoknak. a nők akadémiáját a főváros valamennyi kerületében megszervezték. már tizennyolc kerületben működnek a háziasszony-klubok.

a 8. és a 14. kerületben háziasszonyok részére is szerveznek általános iskolai oktatást. a 8. kerületben a köztársasági téri iskola adott helyet erre a célra. a 14.-ben a nőtanács helyiségében gyűlnek össze hetenként kétszer a „diák” háziasszonyok - köztük néhány üzemi dolgozó is -, hogy elvégezzék a 8. osztályt. szorgalmukat bizonyítja, hogy a 7.-ben ~~4.~~ 4.1-es tanulmányi átlagot értek el. tanításukat a pedagógusok társadalmi munkában vállalták. a budapesti nőtanács illetékesinek véleménye szerint célszerű lenne, ha a két kerület mintájára és tapasztalatai alapján a főváros többi kerületében is szerveznének általános iskolai osztályokat háziasszonyoknak.

a népművelési programban helyet kaptak a nyelvtársalgási órák is. német, francia, angol társalgásra eddig mintegy százán jelentkeztek, akikkel kiváló nyelvtanárok foglalkoznak az összejöveteleken. a kaffka margit olvasómozgalomba eddig kilenc kerületből - a 3.-ból, 5.-ből, 8.-ból, 11.-ből, 14.-ből, 16.-ból, 18.-ból, 19.-ből és 21.-ből - kapcsolódtak be, 30-en. a mozgalom patronálására a tit budapesti irodalmi szakosztálya vállalkozott. író-olvasó találkozókat, könyvismertetéseket rendeznek, s a programban egy nagyobb irodalmi est is szerepel.

a külső kerületekben ezidőszent a zenei nevelés került előtérbe, bevezetőként népdal-esteket rendeznek, hivatásos művészek közreműködésével.

a szakmai műveltség elsajátítását, illetve továbbfejlesztését szolgálják a különböző közhasznú tanfolyamok /szabás, varrás, szönyegszövés, stb/. a budapesti nőtanács a fővárosi gázművekkel közösen ismét indít főzőtanfolyamot kezdők részére amelyre szeptember 26-án lehet jelentkezni, 5. kerület bajcsy-zsilinszky ut 3 szám alatt. ugyanitt minden csütörtök délután 5 órakor főzőbemutatót tartanak. az első bemutató szeptember 26-án kerül sor.

a népművelési munka színvonalának emelésére a budapesti nőtanácson belül kulturális bizottság alakult, amely tanácsadó szervként működik. /mti/

-10-

8.58/n

950

bb 22. száz ipari munkás a hajdusági mezőgazdasági nagyüzemekben

vid te vm szf

1963. szeptember 25.

három héttel ezelőtt indultak el a debreceni üzemekből az első munkások a megye gépállomásaira, hogy segítsenek a szántásnál-vetésnél. az elmúlt napokban újabb csoportok vállalkoztak a segítségére s ma már száz debreceni ipari munkás járul hozzá az őszi munkák sikeréhez a megyében. az üzemekből érkezett ipari munkások túlnyomó többsége traktorra ült a hajdunánási, biharkeresztesi és berettyó-ujfalusi gépállomási körzetekben. berettyóujfaluban különösen jól jött a segítség. sokezer holdat kell felszárítani és bevetni, de szakemberhiány miatt az elmúlt napokban kevés traktort tudtak a mezőgazdasági munkások üzemeltetni. az üzemi munkások segítségével a következő napokban már legalább husz erőgép dolgozhat éjjel-nappal a berettyó-ujfalusi gépállomási körzetében. /mti/

---

bb 24. „nemzetközi rangot”, szereztek a nagykunsági juhászatok

vid ká tr vm

1963. szeptember 25.

a nagykunság, amely évtizedek óta egyik legnagyobb juhtenyésztő körzete hazánkban, tavaly óta ismét rangot szerzett a nemzetközi piacon. a görög, francia és olasz kereskedők mintegy hétezer pecsenyebáránnyra kötötték szerződést a nagyüzemi gazdaságokkal. a kiváló minőségű, hat hónapos fésűs merinói ürübáránnyok őszi exportját már megkezdték. a karcagi november 7. termelészövetkezet juhászata 200, a dimitrov tsz. tenyésztete pedig 340, egyenként 30-35 kilós pecsenyebáránnyal indított utnak. a minőség még a legkényesebb olasz vásárlók igényeit is kielégíti. /mti/

---

bb 25. termelészövetkezeti elnökök a szigetvári várban

vid ká vm tr

1963. szeptember 25.

a szigetvári várban 140 termelészövetkezeti elnök részére továbbképző tanfolyamot rendez a tolna megyei tanács. a két hetes tanfolyamnak 12 tárgya lesz. egyebek között a korszerű talajművelésről, a kenyérgabona-és a takarmánytermesztésről, az állattenyésztésről, az üzemszervezésről, a tervezésről, a zárszámadásról, a jogvédelemről hallgatnak előadásokat a szövetkezeti vezetők. a tanfolyamot olyan kiváló szakemberek készítik elő, mint dr. kurnik ernő, az iregszemcsei kísérleti intézet igazgatója. /mti/

9.03/n

1020

-11-

le

bb 21. a világ gyógyszer-exportőrjeinek sorában hazánk a hetedik - a fejlett ipari országok a magyar gyógyszerek legjelentősebb vásárlói

1 sz/sze/m/vg

1963. szeptember 25.

az elmúlt 13 év alatt a magyar gyógyszerek kivitele több mint a tízszeresére emelkedett. a magyar gyógyszeripar termékeit hatvan országba exportálja a medimpex külkereskedelmi vállalat. a legnagyobb vásárló a fejlett iparral rendelkező országok, köztük a szovjetunió, a német szövetségi köztársaság, franciaország. a nyugat-németországba irányuló kivitel például az 1957 évihez mérten megnégyszereződött, és hasonló arányban emelkedtek a francia vásárlások is. egyébként a franciaországba irányuló magyar árukivitelben a gyógyszerexport a harmadik helyen áll. gyógyszereink ugyancsak a harmadik helyet foglalják el azoknak a magyar áruknak a sorában, amelyek az egyesült államokba eljutnak.

a magyar gyógyszerkivitel világviszonylatban is jelentős, a gyógyszerexportáló országok közül hazánk a hetedik. növekszik a gyártmányaink iránti kereslet nemcsak Európában, hanem az afrikai, ázsiai országokban és dél-amerikában is. a magyar gyógyszerek jó hírneve a legtávolabbi országokba, földrészekre is eljut. az ausztráliában megjelenő the australasian journal of pharmacy című szaklap júniusi száma például részletes cikkeket számol be a magyar gyógyszergyártás fejlődéséről, a magyar specialitásokról. egyébként a medimpex múlt évi összexportjának 59 százalékát hazai gyógyszerespecialitások képezték. indonézia egészségügyi miniszterhelyettese, subandrio asztony, aki a közelmúltban budapestben járt és ellátogatott a medimpex külkereskedelmi vállalatához is, elismeréssel nyilatkozott gyógyszereink minőségéről és kérte, hogy a magyar szakemberek indonéziában az eddiginél szélesebb körben ismertessék meg e kitűnő gyártmányokat. örömmel fogadta hamburgeri látogatását, a medimpex vállalat vezérigazgatójának azt a közlését, hogy a vállalat jövőre indonéziában tudományos tájékoztató irodát szándékozik felállítani. ilyen iroda már működik a szovjetunióban, csehszlovákiában, Lengyelországban, egyiptomban és Kubában és előkészítik létesítését Ghanában is. ezek az irodák általában betöltik a kooperációs központok feladatát. a baráti országokon kívül eredményes együttműködés alakult ki egyiptommal, Kairóban magyar szakemberek közreműködésével kezdte meg működését egy gyógyszergyár, amely magyar alapanyagokat dolgoz fel. ehhez hasonló együttműködés iránt több ázsiai és afrikai országból érkezett érdeklődés. szeretnének ilyen kooperációs gyártást kialakítani, többek között az abesszinok, nepáliak, irániak, kuwaitiak. /mtl/

le

09.20/n
1020

-12-

bb 27. négy színház negyven előadást tart Zalaegerszezen

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 25.

Zalaegerszezen októberben kezdődik a színházi évad. a szak-szervezetek városi művelődési házában az új évadban a pécsi nemzeti színház, a győri Kisfaludy színház, a kaposvári Csiky Gergely színház és a fővárosi Madách színház együttesen negyven előadást tartanak. az évadnyitó előadáson Strauss: tavaszi hangok című nagyoperettjét láthatja a közönség. /mtl/

- . -

bb 28. az idén 41 fiatal orvos kezd meg munkáját Bács megyében

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 25.

Bács megyében az elmúlt években szembetűnően javult a lakosság egészségügyi ellátása. bővítették a bajai, a Kiskunhalasi és a Kecskeméti megyei kórházat. Bácsalmás községben nemrég új betgyógyászat nyílt, Kalocsán pedig jövőre készül el a 300 ágyas tüdőbeteg-gondozó intézet.

Nemcsak az intézmények bővülnek, hanem az egészségügyi dolgozók száma is figyelemreméltóan emelkedik a megyében. Jelenleg már 580 orvos dolgozik a megye falvaiban, városaiban. Most újabb orvosi körzeteket szerveztek, illetve szerveznek. Még az idén további 41 fiatal orvost várnak a megyébe, akik két évig, rendelőintézeti, illetve kórházi gyakorlaton vesznek részt, majd közülük tizen falusi és városi körzeti állásokat töltenek be. /mtl/

- . -

bb 30. egy üzemből 1.500 dolgozó az iskolapadban

vid sze vm szf

1963. szeptember 25.

Szolnok megye legnagyobb munkáslétszámú könnyűipari üzemében, a Martfői Tisza cipőgyárban, a dolgozók többsége tanul. A női szocialista brigádok tagjai közül százan jelentkeztek gimnáziumba. A cipőipari technikum különböző osztályaiban mintegy háromszázan kezdték meg a tanulást. A cipőipari szakiskolában is benépesültek az iskolapadok. Háromszázötven ipari tanuló készül a munkáséletre. A pártoktatás különböző fokozatain csaknem hatszázan tanulnak. A gyár dolgozóinak törekvésére jellemző, hogy közülük mintegy 1.500-an fejlesztik szakmai és politikai tudásukat. A gyár egyre terebélyesedő lakótelepének minden házában van már egy-egy felnőtt tanuló. /mtl/

le

9.26/n
1020

-13-

bb 26. öt hónap mérlege a budapesti képviselők munkájában

i dl/gk/m/sr

1963. szeptember 25.

a napokban elkészítették a budapesti képviselők öt hónapos munkájának mérlegét, amely arról tanuskodik, hogy a főváros lakossága jól választott februárban, s jelöltjei becsülettel megfelelnek a bizalomnak. élő, hasznos kapcsolatot teremtettek a kerületek vezetőivel, meghallgatták, miben várnak tőlük segítséget, s megegyeztek abban is, hogy miben számíthatnak rájuk. az összejövetelekre többhelyütt meghívták a fővárosi tanácsstagokat és a pótképviselőket is.

valamennyi városrészben megkezdődött a képviselők és a választók találkozóinak sorozata. a kerületek életének e jelentős eseményei általában a népfront-bizottság helyiségeiben találtak otthonra, de az is gyakori, hogy ktsz-ekben, iskolákban, valamint kisebb számban az üzemekben állnak a képviselők választóik rendelkezésére. egy nagyon hasznos új munkamegosztás is kialakult az elmúlt öt hónapban. a képviselő fogadóóráján többhelyütt részt vesz az illető körzet fővárosi, vagy kerületi tanácstagja, s ha olyan panasz, észrevétel, indítvány vagy javaslat hangzik el, amelynek elintézésénél nincs feltétlenül szükség az országgyűlési képviselő közreműködésére, sőt a tanács tag illetékesebb arra, akkor megosztják a munkát, s a tanács tag jár a dolog végére. ezzel megakadályozzák a múltban olykor előfordult keresztbe-szervezést.

örvendetes, hogy a budapesti képviselők megválasztásuk után nyomban kapcsolatot találtak a népfront-bizottságokkal. együtt szervezték meg közéleti pályafutásuk során következő állomásaikat, az első fogadóórát, beszámolót, stb. a képviselők általában szívesen veszik, sőt elvárják a népfront támogatását, s hasznosnak tartják a rendszeres együttműködést. részben ennek is köszönhető, hogy az öt hónap munkájának eredményét új sikerekkel biztató „beszédes” számok tükrözik. a budapesti képviselők 36 esetben vettek részt ebben az időszakban a kerületi pártbizottság, valamint a tanács ülésein, 13 alkalommal találkoztak a társadalom egy-egy rétegének képviselőivel. meglátogattak 34 családot, s 23 csoportos beszélgetésen folytattak véleménycserét választóikkal. felkerestek 22 üzemet és intézményt, s azon kívül, hogy fogadóóráikra meghívták a tanácsstagokat, azzal erősítették „kollégáikkal”, a kapcsolatokat, hogy 61 tanácstagi beszámolón maguk is megjelentek. ezen kívül részt vettek a népfront-bizottságok 94 különféle rendezvényén. mindez azonban csak egy része a képviselők munkájának. ezen kívül is sokféle formában foglalkoztak a lakosság, egy-egy ember vagy közösség gondjaival, dolgaival. /mtl/

-14-

9.25/n

10.25

31. jelentős újítások a villamoskábelek hibahelyeinek gyors, pontos megállapítására

vid te vm szf

1963. szeptember 25.

a földbeépített villamoskábelek hibáinak megállapítására az eddig használt, nagyjából külföldről beszerzett mérőműszerek nem bizonyultak tökéleteseknek. emiatt a hiba helyének bemérése, körülhatárolása több esetben napokig eltartott, mert a vezeték helyén a földet, utburkolatot meglehetősen hosszán fel kellett bontani.

czeglédi ferenc, barna dezső és harangszó járó, az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat műszaki dolgozó új mérési módszert dolgoztak ki, s olyan készüléket szerkesztettek, amellyel a kábelhibák rendkívül gyorsan, centiméternyi pontossággal be-mérhetők, körülhatárolhatók, s az áramszolgáltatási zavarok gyorsan megszüntethetők. az új mérési módszer elvén működő, hazai anyagokból előállítható készüléket, amellyel sok költséget és fáradságot, fizikai munkát lehet elkerülni, a miskolci áramszolgáltató vállalatnál több alkalommal kipróbálták. a gyakorlatban nagyon jól bevált, s már rendszeresen használják, sőt az ország több más hasonló vállalatánál is megkezdték bevezetését./mtl/

---

bb 32. megkezdődött az őszi lehalászás a tiszamentén

vid ká vm

1963. szeptember 25.

a tiszamentén, a folyó holt-ágaiban és a víztárolókban megkezdődött az őszi lehalászás. több mint 1.200 holdnyi vízfelületen húzzák a hálókat a szolnoki halászok. a víztárolókban gazdag zsák-mány ígérkezik: nemespontyból, keszegből, törpeharcsából egy-egy húzáskor több mázsát emelnek ki a hálókat. a szolnoki halászati szövetség vezetőinek véleménye szerint csak a kakati, 140 holdas víztároló 200 mázsa halad ad./mtl/

---

bb 35. vas megyei és kazáni békeharcosok levelezése

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 25.

a napokban levelezés kezdődött a vas megyei és a kazáni békeharcosok között. a vasiak első levelükben megyéjüket és szombathelyt bemutató képeket és kiadványokat küldtek kazán városába. a tervek szerint a két távoli vidék békeharcosai a jövőben rendszeresen leveleznek, kicserélik tapasztalataikat./mtl/

-15-

9.40/n

10.25

fe

bb.29. 30 centiméter vastag vasbeton béléssel erősítik meg az
ördögárok-csatorna torkolati szakaszát, a munkálatokat tavasz-
ra befejezik

1963. szeptember 25.

1 hbj/lc/m/vg

- dunának valóságos mellékfolyója az ördögárok-csatorna,
amelynek a hosszabbik ága 19 kilométer. a csatornarendszer
óriási területéről, budán, a főváros területén 25, összesen
pedig 35 négyzetkilométernyi területéről gyűjti a szenny és
záporvizeket. csapadékmentes időben egy köbméter szennyvizet
szállít másodpercenként, hóolvadás idején 14 köbméter, nagy
záporok idején pedig 56.2 köbmétert, annyit mint egy ki-
sebb folyó.

az ördögárok és erzsébethid közelében tokollik a dunába, a
torkolatnál a csatorna öt méter hatvan centiméter széles, öt
méter tiz centiméter magas. ha elkészül az erzsébethid, fe-
lette haladnak a villamosok és egyéb járművek, s tartani le-
het attól, hogy a roppant nagy súly alatt ez a nagyszelvényű
csatorna megsérül. ezután első elgondolás az volt, hogy „áthe-
lyezik, az ördögárok torkolatát, ez azonban 25 millió forin-
tot emésztett volna fel. más, olcsóbb s mégis célravezető
megoldást kerestek és találtak. 2,3 millió forintos költség-
gel a torkolatnál mintegy 160 méter hosszban a csatornát be-
lülről 30 centiméter vastag vasbeton-béléssel erősítik meg,
így azután a várható legnagyobb terhelést is elviseli.

a kivitelezés azonban próbára tette és teszi az építőket.
csak olyan időben dolgozhatnak, amikor nagyobb vizekre, zá-
porokra nem kell számítani. éppen ezért riasztó-szolgálatot
szerveztek, ha például nagykovácsi felé nagyobb mennyiségben
hullik csapadék, azt a figyelőszolgálat rögtön jelzi, hogy a
munkahelyről a dolgozók még a víz megérkezése előtt eltá-
vozhassanak és az értékesebb berendezéseket mentésük. még így
is előfordult, hogy óriásszivattyút cipelt el a záporvíz a
dunába.

a vasbeton-bélésből már 120 méteres szakasz elkészült.
most összesen tovább folytatják a munkát és tavaszra befejezik.
ezzel az erzsébethid építésével kapcsolatos bonyolult mélyé-
pítés oldódik meg. /mtl/

-16-

9.46/n

1025

bb 34. csaknem egymillió forint értékű a hazafias népfront szolnok
megyei aktivistáinak társadalmi munkája

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 25.

öt év óta segíti társadalmi munkájával a szolnok megyei városok,
községek fejlesztését a hazafias népfront megyei bizottsága
mellett működő műszaki akciócsoport. a fél évtized alatt évenként
átlagosan egymillió forint értékű munkával készítették el az utak,
törpevizművek, villany-és vízvezetékek, iskolák, egészséghátrak terv-
dokumentumait. a csaknem száz tagú szakember-gárda az idén szeleci-
tette munkaterületét. résztvett a tavaszi hóelvezés eljuttatásában.
dózsa helyreállításában. husz mérnök és technikus kidolgozta a
ség újjáépítésének tervét. a rombadólt tanyai épületek új helyet
közvetített, központi területen jelölték ki. a helyi tanácsnak
olcsó lakóház-típusterveket bocsátottak rendelkezésére. a 120 meg-
semmisült épület terveinek elkészítésével az új települések helyének
kijelölésével 60.000 forint megtakarítását tették lehetővé.

ebben az évben befejezték a szolnoki uttörőváros, a szórakoz-
tató park tervezési munkáit. a dokumentumok alapján már elkészült a
háromezer személyt befogadó fürdőmedence és befejezés előtt áll a
melegvízi gyógymedence építése. folyamatban van a csaknem másfél
kilométeres utvonalu uttörővasút lefektetése. elkészült az uttörő-
várost védő körgát, amely a legmagasabb vízállás esetén is megvédi
a kiépülő tiszaparti területet. a műszaki szakemberek ideig társadalmi
tevékenységének értéke már csaknem eléri az egymillió forintot.
/mtl/

---

bb 33. négy forinttal emeli egy munkaegység értékés a cukorrépa
többlettermés

vid ká tr vm

1963. szeptember 25.

a szigetközben a Lipóti termelőszövetkezet az idén nemcsak pap-
rikából, hanem cukorrépából is rekordtermést takarít be. 43 holdra
háromszor juttattak csókutjaikból 40-40 milliméter mesterséges csapa-
dékot, s így a holdanként 60 ezer cukorrépa fő gyönyörűen fejlődött.
erről a tábláról most nyolc- kilenc kilós répákat is szednek. eddig
11 hold termését mérték le, ami 4095 mázsát nyomott, vagyis hol-
danként 372 mázsa cukorrépájuk termett ezen a táblán.
szépen fejlődött a termés azon az 50 holdas táblán is, amely csak
egyszer kapott mesterséges csapadékot.

a termelőszövetkezet 200 mázsás cukorrépa termést tervezett,
de szorgalmas munkával ezt a magas tervszámot is tulszárnyalják.
a terven felül termelt répa több mint 4 forinttal emeli egy-egy
munkaegység értékét. /mtl/

10.15/n

-17-

bb 36. nagyjelentőségű szovjet kutatások a földmágnesség változásairól - eredményeik egy magyar elmélet újabb bizonyítékai - g.n. petrova előadása a geofizikai szimpóziumon

1 tz/lk/m/vg

1963. szeptember 25.

érdekes új vizsgálatokról számolt be a 9. magyar geofizikai szimpóziumon g.n. petrova professzor, a neves szovjet geofizikus. kaukázusi kőzeteken vizsgálták, hogy az utolsó tíz évezred alatt milyen változások következtek be a föld mágneses terének irányában és erősségében.

amint elmondotta, nemcsak azt sikerült igazolni, hogy ezekben a változásokban egy nagyjából 800-1500 éves időszakosság jelentkezik, hanem azt is, hogy a náluk megállapított irányváltozás megegyezik azzal, amelyet különböző európai országokban, például Franciaországban és Angliában találtak, viszont pontosan ellenkezik a japán kőzetek ilyen természetű „vallomásaival”, ez pedig arra mutat, hogy nem pusztán helyi jellegű változásokról van szó, hanem valami egységes, a föld belsejében lejátszódó folyamat következményeiről. ha ugyanis ez a közös ok a föld középpontjának közelében van, akkor következményeinek a bolygó két ellentétes oldalán természetesen ellentéző irányban kell jelentkezniük.

ugyanakkor a szovjet kutatóknak a földmágnesség erősségének változásában is sikerült felfedezniük bizonyos időszakos ingadozást, amely azonban igen hosszú idő, több tízezer év alatt játszódik le.

ezek a megállapítások négy mértékben járulnak hozzá, hogy a tudomány még jobban megismerhesse a földmágnesség változásainak sajátosságait, s ennek alapján megbízhatóbban következtethessen a bolygó más pontjain bekövetkező egyéb fizikai jelenségekre. magyar szempontból pedig különösen érdekesek azért, mert újabb adatokkal támasztják alá dr. barta györgy címzetes egyetemi tanár elméletét, eszerint a föld mágneses középpontja állandó lassu keringésben van egy olyan pont körül, amely nem a gömb mértani középpontjában, hanem attól több száz kilométernyire van. /mti/

...-

bb 37. negyvenmillió forint gépbeszerzésre a Lenin kohászati művekben

vid/te/m/szf

1963. szeptember 25.

a Lenin kohászati művek a dolgozók munkájának könnyítése céljából különböző anyagvizsgáló berendezések, mérőműszerek beszerzésére ebben az évben 40 millió forintot költ.

/folyt. köv./
10.20/n

-18-

bb 37. /negyvenmillió ... 1. folyt./ m

a nyersvasgyártó nagyolvasztónál keletkező melléktermék, a kohósalak gyorsabb szállítására már beérkezett 12, ugynevezett salaküst kocsi, s még leszállításra vár négy motoros targonca. ezenkívül öntecsszállító kocsik, különböző fajtájú daruk, baggerok könnyítik majd a dolgozók munkáját. Üzembeállításukkal az előzetes számítás szerint évente több mint félmillió forinttal csökken az anyagmozgatás költsége. a megmunkáló géppark bővítésére a kisebbeken kívül két nagyteljesítményű hengeresztergőgépet is munkába állítanak majd. ezekkel a jelenleginél több mint százezer órával növekszik a gépi erővel végrehajtott munka lehetősége. /mti/

...-

bb 38. középiskolások zenei képzése győr-sopron megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 25.

győr-sopron megyében új módszerrel kívánják megoldani az ifjúság zenei nevelését. a korlátozott létszámmal működő zeneiskolák ugyanis az érdeklődő fiatalok egy részének nyújtanak csak elméleti és gyakorlati zenei képzést, a többség - a gimnáziumok, a szakiskolák és az iparitanuló iskolák növendékei - semmiféle zenei képzésben nem részesülnek. az idei ősztől győrött és sopronban négyéves előadássorozat kezdődik a középiskolás diákok számára, amely szervesen illeszkedik majd az iskolai általános esztétikai nevelésbe. a négyéves zenei képzésben résztvevő diákok számára bérleteket bocsátanak ki. lehetővé teszik, hogy a falvakban működő gimnáziumok tanulói is résztvehessenek a zenei képzésben. /mti/

...-

bb 39. izotóp laboratórium, klimaház, burgonyacsíráztató üzem - 16 millió forintot fordítanak a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet korszerűsítésére

vid/ká/tr/m

1963. szeptember 25.

nyíregyházán megkezdtek a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet korszerűsítését. összesen 16 és félmillió forintot költenek építkezésekre. a megyeszékhelyen elsőként központi kutatóház épül, amelyben laboratórium, szakirodalmi könyvtár, tanácsterem kap helyet. közelében lesz kelet-magyarország legkorszerűbb klimaháza, amelyben az új nemesítésű növények egy év alatt kétszer érlelhetnek termést. ebben az épületben helyezik el az izotóp laboratóriumot. ezenkívül egy burgonyanevelő és csíráztató üzemrész is épül. /mti/

...-

10.30/n

-19-

bb 40. száztizenegy csongrád megyei termelészövetkezet több mint négyezer tagja váltott bérletet a szegedi nemzeti színházba

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 25.

szerdán - egy nappal az évadnyitás előtt - haller sándor, a szegedi nemzeti színház szervező irodájának vezetője ismertette a sajtó képviselőivel a bérletezés eddigi eredményeit. az mti munkatársának kérdéseire többek között elmondotta, hogy az új évadban szegeden „új közönség” jelenik meg a színházi előadásokon. csongrád megye 111 termelészövetkezetének több mint négyezer tagja váltott bérletet a szegedi nagyszínházba. a tsz-tagok többsége eddig legfeljebb csak televízió, vagy a kis művelődési otthonokban látott színházi előadásokat.

a közös gazdaságok vezetősége messzemenően elősegíti, hogy a művészet iránt érdeklődő tagok színházba járhassanak. sok helyen a szociális és kulturális alapból fedezik a szegedre utazások költségeit. azokban a községekben, ahol sok a jelentkező, színházi különvonatokat szerveztek. egy-egy ilyen szerelvény átszállít, pusztamérges és zánkányszék környékéről több mint 300 tsz-tagot szállít. sok helyről különautóbuszokat indítanak, míg másutt a közös gazdaságok saját járműveikkel utaztatják szegedre a bérlettulajdonos tsz-tagokat.

a szegedi nemzeti színház előadásai iránt a város üzemeiben és hivatalaiban is nagy az érdeklődés a szegedi bérletek száma előre láthatólag meghaladja majd a hétezeret - kétezerrel lesz több a tavalyinál. az „új közönséggel”, a tsz-tagokkal együtt így 11.000 állandó színházi látogatóra számítanak szegeden.

a csütörtöki évadnyitóra, amikor móríc: uri muri-jának bemutatóját tartják, meghívtak több mint 70 termelészövetkezeti vezetőt is, akikkel a színészek az előadás után baráti beszélgetésen vesznek részt./mti/

12.40/n

-20-

bb 41. talajmechanikai és alapozási konferencia budapesten

t/ms/m/fm

1963. szeptember 25.

a magyar tudományos akadémián ezen a héten négy napos talajmechanikai és alapozási konferenciát tartanak, amelyen a mintegy 200 főnyi magyar résztvevőn kívül 15 ország 120 tudóssal és gyakorlati szakemberrel képviselteti magát. hasonló nagyszabású nemzetközi összejövetelt ezekről a kérdésekről még nem rendeztek hazánkban.

a népgazdasági beruházások mintegy 50 százalékát kitevő építési költségek jelentős hányadát fordítják talajmechanikai vizsgálatokra és alapozásra. ezért a korszerű talajmechanikai és alapozási kutatások eredményei lényegesen emelhetik az építkezések gazdaságosságát és műszaki színvonalát.

a pénteken befejeződő tanácskozáson a talajmechanika és az alapozás tudományának olyan, nemzetközileg elismert szaktekin-télyei is részt vesznek, mint dr. j. brinch-hansen koppenhágai és dr. j. kerisel párizsi professzor, dr. r. tokár professzor, a moszkvai alapozási kutató intézet igazgatója, dr. széchy károly kossuth-díjas akadémiai levelező tag és mások.

a konferencia öt szekcióülésen folytatja tanácskozásait, megvitatják a földnyomás gyakorlati és elméleti kérdéseit, a réz-szük stabilitási viszonyait, különös tekintettel a külszíni bányaművelésre. foglalkoznak a különféle alapok teherbírásával, a korszerű, gazdaságos és gépesített alapozási eljárásokkal, végül a földalatti építmények terhelésének és méretezésének problémáival. a bevezető referátumokat a konferencia 32 külföldi résztvevőjétől beküldött 58 tanulmány figyelembevételével állították össze.

a gazdag tudományos programon kívül a résztvevők ellátogatnak százhalombattára is, ahol megtekintik az új erőmű építkezését. /mti/

12.58/n

-21-

bb 43. időjárásjelentés

sze/m/

1963. szeptember 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. szeptember 25-én, szerdán délben:

hűvös, esős, szeles idő

az atlanti-óceán felől az európa belsejébe gyorsvonati sebességgel előre törő levegő hatására ma reggelre a stockholm-bécs-róma-vonalig az eddigi szép, nyugodt időjárást szeles, esős idő váltotta fel. hazánkban tegnap folytatódott a napos, kellemes, meleg idő. eső nem volt. a hőmérséklet napközben 2-25 fokig emelkedett. ma hajnalban 8-11 fokig hűlt le a levegő. a ma reggeli órákban a dunántul nyugati felében kisebb esőzés indult meg. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16.8 fok volt, a sokévi átlagnál 1.7 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, erősen süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 20 fok.

várható időjárás szerda estig: erősen felhős idő esőkkel, a szél megerősödik és északnyugatra fordul. a nappali felmelegedés általában csökken. a nyugati határmegyékben már alig változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 14-18 fok között.

a duna vizállása budapestnél 99 centiméter. /mtl/

---

bb 42. négyszázötvenkét ágyas kórház építését kezdték meg hatvanban

vid/te/m/szf

1963. szeptember 25.

négyszázötvenkét ágyas kórház építését kezdték meg hatvanban, mintegy 80 millió forintos beruházási előirányzattal. a nyolcmeseletes egészségügyi intézmény a város központjában a zagyva parton, nagy kiterjedésű zöldövezetben épül.

a korszerű kórházban nyolc osztály működik majd. a gondos gyógyászati ellátáshoz 28 ágyas kezelési egységeket alakítanak ki, négyágyas kórtermekkel. a kórházat az em debreceni tervezőirodájának tervei szerint, a gyógyósi állami építőipar vállalat építi. még a tél beállta előtt lerakják az alapokat. az építkezés befejezését 1965 végére tervezik.

az új kórház megoldja a sellypi iparmedence és a zagyvamenti falvak lakosságának korszerű kórházi ellátását. /mtl/

13.24/n

-22-

bb 44. megkezdődött az érzéstelenítő orvosok nemzetközi tanácskozása

t ms/gk vm fm

1963. szeptember 25.

a szocialista országok egészségügyi minisztereinek határozata alapján budapesten tartják az első kelet-európai nemzetközi anaesthesiológus kongresszust. a négynapos tanácskozás szerdán a magyar tudományos akadémián ünnepélyes megnyitó üléssel kezdődött. a megnyitáson résztvett rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke és dr. darabos pál, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének titkára. ott volt a sebészet és a műtéti gyógyításban érdekelt más orvosi szakágak számos neves képviselője. a szocialista országokból több mint száz szakember jött el a kongresszusra és számos tudós képviseli a nyugati országokat is.

a megjelenteket dr. csernohorszky vilmos, a budapesti egyes számú sebészeti klinika vezető anaesthesiológusa, a kongresszus szervező bizottságának elnöke üdvözölte, majd dr. hüttl tivadar kandidátus, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete elnökségének és sebész szakcsoportjának nevében méltatta a tanácskozás jelen tőségét és kívánt sikert munkájához. ezután dr. o. mayrhofer professzor, a bécsi egyetem anaesthesiológiai intézetének igazgatója az anaesthesiológus társaságok világszövetségének és az osztrák anaesthesiológusoknak üdvözlétét tolmácsolta. dr. v. l. vanyevszkij docens a szovjet, dr. l. barth professor a német, dr. j. hoder professor a csehszlovák, dr. e. sztojanov főorvos a bolgár dr. m. sychor orvos a lengyel, dr. g. bellucci professor az olasz, dr. z. filipescu főorvos a román anaesthesiológusok nevében üdvözölte a kongresszust.

ezután dr. harkányi istván docens, a magyar anaesthesiológus társaság és a tanácskozás elnöke mondott megnyitó beszédet, majd a kongresszus megkezdte munkáját. délelőtt a szemészeti érzéstelenítés kérdéseiről tanácskoztak. a korszerű szemészeti műtétekkel kapcsolatos anaesthesiológiai igényeket dr. nónay tiber professor, a budapesti kettes számú szemészeti klinika igazgatója foglalta össze. a másik referátumban dr. g. bellucci professor, a sienai egyetem anaesthesiológiai intézetének igazgatója ismertette a szemészeti érzéstelenítés legújabb eredményeit és problémáit. a többi előadás a szeműtéteknél alkalmazott narkózis módszereiről, a gyermekszemészeti érzéstelenítésről szólt. többen ismertették a bódító és érzéstelenítő, valamint izomellazító szerek hatását a szem belsejében uralkodó nyomásra és ezzel kapcsolatban rámutattak a helyes érzéstelenítési módszer megválasztásának fontosságára.

/folyt. köv./

14.10/n

-23-

15.25 ✓

/bb 44. megkezdődött.....1.folyt./vm

délután az urológiai érzéstelenítés volt napirenden. a vitát és előadásokat ismét kettős referátum vezette be. az urológiai sebészet nézőpontjából dr. balogh ferenc pécsi urológus professzor világította meg a kérdéseket, a jelenleg rendelkezésre álló érzéstelenítési lehetőségekről pedig dr. r. klima kassai anaesthesiológus főorvos adott összefoglaló tájékoztatót. a vitában a különböző műtéti típusok érzéstelenítésén kívül sokat foglalkoztak a gyermekek és öregek urológiai műtétjeinek érzéstelenítési kérdéseivel, valamint a fájdalmas vizsgálatok és beavatkozások érzéstelenítésével.

csütörtökön a gyermeksebészet, a fül-orr-gégészet, valamint az idegsebészet és a baleseti idegsebészet, pénteken a szülészet és nőgyógyászat érzéstelenítési problémái szerepelnek a napirenden. szombaton kerekasztal-konferencián vitatják meg az anaesthesiológiai szolgálat szervezési kérdéseit.

a kongresszussal kapcsolatban kiállítás is nyílt, amelyen korszerű altató és érzéstelenítő berendezéseket, készülékeket és műszereket mutatnak be. /mti/

bb 45. ötezer ujtási leírással tértek haza a tapasztalatcsere-kiállítás látogatói - a rugóhajlító és a huzalvégtisztító készülék a legnépszerűbb

t sl/sze/m/vg

1963. szeptember 25.

szeptember 16-a óta érdekes kiállítást tartanak nyitva a budapesti nemzetközi vásár nehézipari pavilonjában, ahol 597 terjesztésre alkalmas ujtást mutatnak be a látogatóknak. a kiállítás anyaga az ujtók számára gazdag kincsesbánya, mert az itt látható ujtások még nem terjedtek el, aki üzemből bármelyiket bevezeti, az ujtási díj 20 százalékát kapja jutalmul.

a kiállítás rendezői szerdai sajtótájékoztatójukon már arról számolhattak be, hogy ujtóink bőségesen éltek a kínálkozó lehetőséggel. több mint 3.500-an tekintették meg a kiállítást. néhány üzemből, mint például a csepel autógyárból, az ikarus-ból munka után csoportosan is felkeresték a nehézipari pavilont és a látogatók eddig kereken ötezer ujtás leírásával tértek haza. elsősorban a gyorsan bevezethető és mégis rendkívül hasznos ujtások iránt volt nagy az érdeklődés. a legnépszerűbbnek schajben györgy rugóhajlító készüléke bizonyult, ennek gyártási leírását 95-en kérték el. körülbelül ötvenen kívánják bevezetni üzembükben hetényi géza és társai gyorsváltó négyes furófej tartóját, s ugyanannyian a telefongyárban kidolgozott huzalvégtisztító berendezést. igen sokan érdeklődtek a különféle munkásvédelmi ujtások iránt is. a kiállítás látogatói közül többen már be is nyújtották vállalatuknál az itt látott ujtásokat, közülük például a kismotor- és gépgyárban huszat már el is fogadtak. a tapasztalatcsere valószínűleg az országhatáron túlra is eljut, mert a kiállítást külföldiek is megtekintették, a többi között itt volt egy hatvan tagú lengyel kohász-küldöttség is.

/folyt. köv./
14. 15/n

-24-

bb 45. /ötezer ... 1. folyt./ m

a kiállítás csütörtökön este 8 órakor zárul, a tapasztalatcsere azonban továbbra is módjuk lesz az ujtóknak. a szakszervezetek pest megyei tanácsa és a vasas szakszervezet nyilvántartja a terjesztésre alkalmas ujtásokat és azok leírását az érdeklődők rendelkezésére bocsátja. a kiállítás anyagának egy részét rövidesen a fontosabb vidéki ipari központokban is bemutatják. /mti/

---

bb 46. modern ajándéktárgyak bemutatója pécssett

1963. szeptember 25.

vid te szb

az iparművészeti vállalat rendezésében szerdán kerámia bemutató nyílt pécssett a kpvd sz művelődési otthonában. csaknem félszáz művész, köztük kossuth- és munkácsy-díjasok alkotásait állították ki. a modern ajándéktárgyak pécsi „parádéján”, 400 használati és figurális tárgyat állítottak ki. a három napig tartó bemutatón a déldunántuli megyék kereskedelmi szakemberei kiválasztják s mindjárt meg is rendelik azokat a tárgyakat, amelyek a modern lakások méltó díszei és alkalmasak arra, hogy a még jócskán fellelhető giccses dísz tárgyakat kiszorítsák a kereskedelemből és az otthonokból. /mti/

..

bb 47. generális átalakulás az időjárásban: nyugati ciklon-zsák nyomul végig Európán - esős, szeles, hűvös idő várható

1963. szeptember 25.

i cs/gg szb ká

az atlanti óceán izland körüli térségeiből nagy ciklon-zsák nyomult le az európai kontinens északi, nyugati és középső vidékein át egészen a földközi-tenger partvidékéig, s ezzel kettészakította a több mint két hete európa fölött uralkodó anticiklont. az anticiklon nyugati fele az atlanti óceán felett, a keleti pedig a moszkvától délkeletre eső vidékek térségében maradt meg átmenetileg. a ciklon-zsák szerda reggelre átnyomult az alpokon, s a déli órákban már a dunántul több vidékéről jelentettek zivatarokat, csendes esőket.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint az atlanti ciklon érkezése most az időjárás generális átalakulását jelenti. noha valószínűleg lesznek majd még szép őszi napok, de a nyáriás, derült, tartósan meleg időnek búcsút kell mondanunk. szerdán délután sopronban már csak 15 fokig emelkedett a hőmérők higanya, budapestben 20 fokot mértek, de a sokáig napsütésben maradt debrecen még mindig 24 fokot jelentett. a front csütörtökre az ország keleti felére is áttérjed. esős, szeles, hűvös idő várható. a nappali maximumok előre láthatólag már csak 14-18 fokig emelkednek. /mti/

..

bm 48. sertéstenyésztési szakemberek tanácskozása nagykátán

t áe/tné szb ká

1963. szeptember 25.

pest megye egyik legnagyobb és legjobb állattenyésztő közös gazdaságában, a nagykátai magyar-koreai barátság tsz-ben a sertéstenyésztés fejlesztésének feladatairól, lehetőségeiről rendezett ankétot szerdán a megyei tanács mezőgazdasági osztálya és a magyar agrártudományi egyesület. a megbeszélésen részt vett és felszólalt dr. magyar andrás, az agrártudományi egyetem rektora. a vendéglátó nagykátai közös gazdaság sertéstenyésztete az önköltség, a szaporulat és a gondozói munka színvonalát illetően egyaránt példamutató, ezért sokoldalú tapasztalatcserére is lehetőség nyílt.

az ankéton mikolai ferenc főállattenyésztő számolt be pest megye állattenyésztésének helyzetéről. elmondotta, hogy ezidő-szerint a sertéslétszám átmeneti visszaesést mutat. ennek leg-főbb oka, hogy még mindig nem tudták megoldani a zökkenőmentes takarmányellátást és nincs kellő előrehaladás az állattenyésztésben dolgozók szakmai képzésében. az ankéton résztvevő szak-emberek megbeszéltek azokat az intézkedéseket, amelyekkel ezen a helyzeten javíthatnak. több eredményről is beszámolhattak már. a megye területén az idén több mint négyezer tenyész kocát helyeztek ki az állomány növelése céljából, és a szövetkezetekben most már megvannak a megfelelő elhelyezési feltételek is. a legtöbb szövetkezetben gondoskodtak a férőhelyek téliesítéséről és jelentősen megszigorították az állategészségügyi rendszabályo-kat. fokozták a gondozók anyagi érdekelttségét: a közös gazdaságok 60 százalékában az eredményességi jövedelemelosztási forma mel-lett mintegy 15-20 százalékkal növekedett a gondozók keresete. jelentősen javul a szakember ellátás is. a mostani őszi-téli időszakban 190 sertéstenyésztő tanul a szakmunkás tanfolyamokon.

ezután dr. bajor ferenc, a földművelésügyi minisztérium osz-tályvezetője a sertéstenyésztés jövedelmezőségének feltételeiről tartott előadást. /mti/

--

kovács

bb 50. ~~imre~~ imréné

k tó/tné szb

1963. szeptember 25.

szabó marcella - kovács imre élelmezésügyi miniszter felesége - 1963 szeptember 23-án hosszabb betegség után elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása szeptember 27-én délelőtti fél 12 órakor lesz a farkasréti temető halottasházában. /mti/

--

16.10 rj

17.15

- 26 -

MA

bb 49. ünnepélyesen „elindult”, utjára a budapesti uttörő expedíció a jövőbe - helikopteren érkezett az országos parancsnok-ság első felhívása

t di/gk-lm sr

1963. szeptember 25.

szerdán ünnepélyesen, az országos parancsnokság első felhívá-sának ismertetésével „elindult”, utjára a budapesti uttörő expedi-ció a jövőbe. a margitszigeti uttörő-stadionban több mint kétezer pajtás várta a nagy pillanatot, köztük a hírvivők, akik azt a meg-bízást kapták, hogy különböző járműveken a legrövidebb időn belül értesítsék csapataikat az eseményről, az expedícióban résztvevő őrök előtt álló feladatokról. a gyerekek nagy meglepetésére és örömeire helikopteren érkezett a stadionba az expedíció a jövőbe mozgalom országos parancsnokságának első felhívása, amely többek között így hangzik:

- nagy játékra, expedíciós utra hívunk benneteket: derítsük fel közösen azokat a titkokat, amelyeket a szocialista jövő tarto-gat számunkra. uttörő őrök! derítsétek fel, hogy lakóhelyetek, szülőföldetek mivel lesz gazdagabb a második öt éves terv végére. szárnyaló képzelettel kutassátok: milyen lesz az életünk 1980-ban, vagy 2000-ben, a felépült szocializmusban, a kommunizmusban. gyűjtsetek adatokat az űrhajózás eredményeiről.

- végezzétek el szorgalmasan az olykor kicsinynek tűnő, de állhatatos munkát kívánó iskolai feladatokat. erőtökhöz mértén vegyetek részt a jövő építésében, a második öt éves terv helyi feladatainak végrehajtásában. készüljétek fel jövő hivatásotokra, életpályátokra. valamennyien teljesítsétek az uttörőpróbák követel-ményeit. elért eredményeiteket jegyezzétek fel expedíciós őrsi naplótokba. azok az őrök, amelyek mindenben eleget tesznek az előírt követelményeknek, a tanév végén őrsi zászlójukra megkapják az expedíció vörös csillagát.

- a tanév során vetélkedőkön, kiállításokon, találkozókön adhattok számot expedíciós munkátokról. a legjobbak részt vesznek az expedíciós őrök nagy nyári táborozásán, csillebércen. /mti/

--

16.44/a

17.15

- 27 -

MA

bb 56. hamarabb indított a buszvezető - az utas leesett a buszból és meghalt - közlekedési balesetek

tné szb sr

1963. szeptember 25.

a margit hidon lukács manóné 87 éves nyugdíjas budapesti lakos leesett a 12/a jelzésű csuklós autóbusból, és a helyszínen meghalt. a balesetet molnár józsef 33 éves autóbuszvezető okozta, mert korán indult el. a rendőrség az autóbuszvezetőt őrizetbe vette. a felszabadulás tér 1. szám előtt krisztháver istvänné 85 éves nyugdíjas, tilos jelzéssel ment keresztül és elütötte egy kerékpáros. a gyalogost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. a mátyásfüld sarju uti kavicsbányánál egy homokot szállító kocsit alá esett szappanos ferenc 61 éves hajtó, a kocsit keresztülment rajta. súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. a tárna utcán a személtlerakodónál egy tehergépkocsi megcsuszott, és 30 méter mély szakadékba zuhant. vezetője morvai jános gépkocsivezetőnek sikerült az utolsó pillanatban a gépkocsiból kiugrani. a balesetet a gépkocsivezető gyakorlatlansága okozta. /mti/

--

bb 55. dobi istván bevezetőjével jelent meg a komárom megyei tudományos és irodalmi szemle első száma

vid fm/tné szb fm

1963. szeptember 25.

„Időnk”, címmel megjelent a komárom megyei szemle első száma, a megyei tanács végrehajtóbizottságának a kiadványa. a szemle célja, hogy fórumot adjon a tudományos, irodalmi és művészeti tanulmányoknak, szépirodalmi munkáknak, elősegítse a megyében a tudományos és művészeti munka kibontakozását. az első számban dobi istván, az elnöki tanács elnöke, a megye országgyűlési képviselője irt bevezetőt. kroszner lászlónak, a megyei tanács végrehajtó bizottsága elnökének cikke ismerteti a kiadvány fontosságát, célját. a tudományos rovatban „a műszaki fejlesztés és a termelékenység növelésének kérdései”, címmel nemeslaki tivadar az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára irt tanulmányt. helyet kaptak a szemlében bányászati, mezőgazdasági, pedagógiai, néprajzi, képzőművészeti, orvosegészségügyi tanulmányok, megyei írók, költők munkái. az izléses kivitelű kiadványt a megye képzőművészeinek alkotásairól készült fényképek díszítik. /mti/

--

- 30 -

17.30/a

18.100

bb 57. apró antal vezetésével kormányküldöttség utazott bukarestbe

t bc/gg-lm sr

1963. szeptember 25.

apró antalnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével szerdán délután kormányküldöttség utazott bukarestbe a magyar-román gazdasági együttműködési bizottság 5. ülészakára.

a kormányküldöttséget a keleti pályaudvaron kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter, tausz jános belkereskedelmi miniszter, puja frigyas külügyminiszterhelyettes bucsuztatta. jelen volt a bucsuztatásnál r.m. asteleanu, a román népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mti/

--

bb 58. ittás ember garázdálkodása mocsai községben

vid fm/tné-lm fm

1963. szeptember 25

nagy jános 27 éves mocsai lakos hétfőről keddre virradó éjszaka mulatozás után hazafelé tartott, s beleült a község utcáján őrizetlenül hagyott, budapest-mocsai között közlekedő ikarusz-autóbuszba. a gépkocsi nem volt lezárva. nagy jános beindította a motort. mocsáról minden különösebb nehézség nélkül kocsra ért, de ott egy kanyarban az autóbusz lefutott az uttestről, kettétört egy villanyoszlopot, majd betört egy családi házba. a házban aludt özvegy szücs sándorné, fia és unokája, akik mindhárman megsebesültek.

nagy jános áldozatait cserbenhagyva elmenekült a baleset színhelyéről. hazament lakására, s a kora reggel órákban, mintha mi sem történt volna, tatabányai munkahelyére utazott, s ott munkához kezdett. a rendőrség a lakosság segítségével néhány óra múlva őrizetbe vette nagy jánost, aki ellen veszélyeztetés, áldozat cserbenhagyása, jogtalan kocsihaszárat, ittasság és gépjármű-igazolvány nélküli vezetés miatt eljárást indított /mti/

--

17.40/a

18.10

- 31 -

bb 61. szovjet módszerrel viztelenítik a halimbal bauxitbányákat a vízveszélyes üzemekben - ülést tartott a magyar földtani társulat közép-dunántuli csoportja

vid gk szb la

1963. szeptember 25.

a magyar földtani társulat közép-dunántuli csoportja szerdán balatonalmádiban szakülésen tanácskozott a bauxitbányászok ösi ellensége, a karsztvíz megfékezéséről. böcker tivadar, az alumíniumipari tervező intézet mérnöke elmondotta előadásában, hogy a halimbal bauxitbánya ujabban feltérképezett érctelepei már kivétel nélkül a vízszint alatt helyezkednek el, ezért megnőtt a védekezés jelentősége. a kilenc lelőhelyből, ugynevezett érctelensékből álló izamajori területen szovjet tapasztalatok alapján a legkorszerűbb védelemre rendezkednek be, és hazánkban először alkalmazzák az ugynevezett depressziós tölcse elvét a vízbetörések leküzdésére. az új módszer szerint nem várják meg a víz érkezését, hanem „kiprovokálják”, a vízbetöréseket. a lencsék mértani középpontjába egyetlen hatalmas aknákat mélyítenek, amelyben nagy teljesítményű szivattyukat helyeznek el. az izamajori akna aljára rövidebb vágatrendszert hajtottak ki a szélrózsa minden irányába. ez „csatornarendszer”, egyetlen feladata, hogy a föld alatti vizek medréül szolgáljon és az akna felé terelje az áramlásokat. az akna alján a szivattyuzás következtében állandó a szívóhatás, amely oda csalogatja több mint tizkeométeres sugaru körzetből a vizet, és így többmillió tonna ércet tartalmazó bauxitlencsék munkahelyei válnak vízmentessé. /mti/

--

bb 60. magyar kormánydelegáció utazott bukarestbe

gk szb vg

1963. szeptember 25.

szerdán délután a keleti pályaudvarról magyar kormánydelegáció utazott bukarestbe az 1964. évi magyar-román árucseréforalmi és fizetési tárgyalások megkezdésére. a küldöttséget karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese vezeti. /mti/

--

17.45/a

18.10

- 32 -

[Handwritten signature]

bb 64. mély részvétellel bucsuztatták kreszán lajost, a munkásmozgalom régi harcosát

t vt/sze szb sr

1963. szeptember 25.

kreszán lajost, a munkásmozgalom régi harcosát, a szakszervezetek országos tanácsa és a vas- és fémipari dolgozók szakszervezete elnökségének tagját, a ganz-mávg szakszervezeti bizottságának titkárát szerdán délután mély részvétellel bucsuztatták a ganz-mávg vörösmarty művelődési házában az előcsarnokában. a virágokkal borított ravatalra az mszmp központi bizottságának koszoruját cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára, a központi bizottság tagja, és méhes lajos, a budapesti pártbizottság titkára, a központi bizottság póttagja helyezte el.

a ravatalnál a hozzátartozókon kívül sokszázan gyültek össze munkatársak, barátok, tisztelők, továbbá politikai, társadalmi és gazdasági életünk ismert személyiségei. ott volt a gyászoló közönség soraiban somogyi miklós, a szot elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja, kiss károly, az elnöki tanács titkára, beckl sándor és gál lászló, a szot titkárai, polyák jános, a vas- és fémipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, az országgyűlés alelnöke is.

a vasas szakszervezet elnöksége, központi vezetősége és dolgozói nevében steinhertz simon alelnök bucsuzott kreszán lajostól. méltatta azt a kiemelkedő munkát, amit az elhunyt tiz évén át végzett a ganz-mávg szakszervezeti bizottságának élén. kiemelte, hogy mindenkor tántoríthatatlanul szolgálta a munkásosztályt, amelyből származott, amelynek hí fia maradt haláláig.

ezután dapsi károly, a 8. kerületi pártbizottság titkára, majd az országos béketanács nevében terényi lászló, a ganz-mávg szakszervezeti bizottsága képviselőjében pedig márkus istván mondott gyászbeszédet.

a hamvasztás előtti bucsuztatás az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

--

bb 65. 1,468.567 forintot kaptak kézhez a 37. játékhét öt-találatos lottónyertesel

1 tó/tm szb vg

1963. szeptember 25.

szerdán délután a váci uti kossuth moziban kifizették a 37. játékhét öt-találatos lottó-nyereményét. a szerencsés nyertesek, tóth Mihály budaörsi, surman gyula és rusznyák györgy örökényi lakosok 1,468.567 forintot kaptak kézhez, amelyet tákarékbetétbe helyeztek. /mti/

--

18.45 rj

19.20

- 33 -

[Handwritten signature]

bb 63. eltemették benedek tibort

t s/hné szb sr

1963. szeptember 25.

az új köztemetőben szerdán délután nagy részvétellel temették el a fővárosi tanács által adományozott diszszirhelyre benedek tibort, a vidám színpad művészt. a ravatalnál a vidám színpad igazgatósága és társulata nevében salamon béla érdekes művész búcsuzott az elhunytól. a pályatársak, a barátok és a thália színház igazgatósága és együttese nevében peti sándor emlékezett meg benedek tiborról.

a sírnál a kollégák és a tisztelők vettek búcsút az elhunytól. benedek tiber sírját elborították a hozzátartozók, a barátok és a tisztelők koszorúja. /mti/

--

bb 66. kgst tanácskozás

gg szb vg

1963. szeptember 25.

a kgst közlekedési állandó bizottsága 4-es számú autóközlekedési és utügyi szekciója 1963 szeptember 17-től 24-ig budapesti tartotta meg 2. ülését. a szekció több fontos kérdésről tárgyalt a gépjárműközlekedéssel és a közutak távlati fejlesztésével kapcsolatban. a kérdéseket a kölcsönös megértés és barátság szellemében vitatták meg. valamennyi határozatot egyhangulag hozták. /mti/

--

bb 67. hazánkba érkezett g.v. platonov professzor

lk szb sr

1963. szeptember 25.

a hazánkba érkezett g.v. platonov professzor, a moszkvai állami lomonosov egyetem tanszékvezető tanára, a filozófiai tudományok doktora, a soproni erdőszeti és faipari egyetem és a keszthelyi agrártudományi főiskolán nagy figyelemmel kísért előadásokat tartott. a közeli napokban a budapesti orvostudományi egyetemen, a gödöllői agrártudományi egyetemen, a pártfőiskolán és a debreceni orvostudományi egyetemen számol be a szovjet filozófiai tudományok új eredményeiről. /mti/

--

18.50/a

19.20

- 34 -

PK

bb 62. megkezdődött a vita az építők 4. nemzetközi konferenciáján

t sb/gg-lm hk

1963. szeptember 25.

az építők 4. nemzetközi konferenciája szerdán az építők nemzetközi szövetsége főtitkári beszámolójának megvitatásával folytatta munkáját. a tanácskozáson megjelent louis saillant, a szakszervezeti világszövetség főtitkára, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, valamint bekl sándor a szot titkára. a konferencián felszólalt peru, nigéria, románia, panama, kolumbia, albánia, cyprus, csehszlovákia, finnország, ghana, jugoszlávia, izland, kongó köztársaság, ausztria, svédország és a kongói köztársaság építőipari szakszervezetének képviselője. a küldöttek beszámoltak az építők szakszervezetének az utóbbi négy évben elért eredményeiről, a szakszervezeti mozgalom fejlesztéséről és legújabb céljairól.

a konferencián felszólalt somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke. többek között elmondotta, hogy az ország gazdasági és társadalmi fejlődése, valamint a magyar szakszervezetek tevékenysége egybeesik a haladó emberiség céljaival, a nemzetközi munkásmozgalom törekvéseivel. rámutatott arra, hogy a magyar dolgozók hűek a proletár-internacionalizmus eszméjéhez, eleven erőként él bennük a szolidaritás érzése és a világ dolgozóival együtt készek küzdeni a béke és a társadalmi haladás győzelméért. a magyar dolgozók szolidaritást vállaltak a francia bányászokkal, a kubai néppel, az iraki hazafiakkal és a fasiszta önkény ellen harcoló spanyol néppel. a magyar dolgozók egyetértenek a moszkvában aláírt atomcsend-egyezménnyel és feltétel nélkül támogatják ezt a megállapodást, amely a népek nagy többségének óhaját juttatja kifejezésre.

somogyi miklós hangsúlyozta, hogy a magyar szakszervezetek tevékenyen részt vesznek a szakszervezeti világszövetség munkájában és határozatainak megvalósításában. fontos céljuk, a nemzetközi munkásmozgalom egységének erősítése, kapcsolataik szélesítése és a dolgozók proletár-internacionalista szellemben való nevelése. a nemzetközi munkásmozgalom vitás kérdéseinek megoldásában a szakszervezeti világszövetség irányvonalát támogatják és elítélnék minden kísérletet, amely az szvsz egységét akarja megbontani. a magyar szakszervezeteknek szilárd meggyőződése, hogy az 5. szakszervezeti világkongresszuson kidolgozott akcióprogram alapján megvalósítható a nemzetközi szakszervezeti mozgalom eszmei és cselekvési egysége, megvédhető a béke.

a konferencia csütörtökön a külföldi küldöttek szakmai tanácskozásával folytatja munkáját. /mti/

--

19.00 rj

19.20

- 35 -

PK

bb 68. megkezdődtek a soproni műszaki napok tanácskozásai

vid gk-lm la

1963. szeptember 25.

Szerdán délután a mtesz soproni székházában megnyitották a soproni műszaki napokat és a faipari tudományos egyesület soproni csoportjának tiz éves jubileumi ülését. A baranya, békés, győr-sopron és vas megyéből, továbbá a fővárosból érkezett vendégeket gunda mihály egyetemi docens, a mtesz soproni intéző bizottságának elnöke üdvözölte, majd zárai károly, az mszmp soproni bizottságának titkára „műszaki dolgozóink feladatai népgazdaságunk és városunk érdekében”, címmel tartott előadást. A soproni műszaki napokon szombatig 11 előadás hangzik el. /mtl/

--

bb 69. szeptember 28: a budapesti zenei hetek nyitóhangversenye a zeneakadémián

1 ol/tr szb fm

1963. szeptember 25.

Szeptember 28-án, szombaton a zeneakadémián dr. sárkány Istvánnak, a fővárosi tanács vb. elnökének megnyitó szavaival veszi kezdetét a budapesti zenei hetek eseménysorozata. A nyitóhangversenyen Lehár György vezényli az állami hangversenyzenekart. A műsoron Purcell-Britten: g-moll Chaconne, Kádosa: pian e forte, Honegger: 3. szimfónia és Bartók: Cantata profana című műve szerepel. Közreműködik Réti József, Faragó András, továbbá a budapesti kórus, Forrai Miklós vezetésével.

A budapesti zenei heteket az idén rendezik meg ötödször. A hagyományos ünnepségsorozatot Bartók Béla emlékezetének szentelik. Az ünnepi hetek programjában hangversenysorozatok, zenei versenyek, tudományos konferenciák, kiállítások és több más zenei esemény szerepel.

Az idén a klasszikusokon kívül korunk zenéje is nagy súlyt kap a hangversenyeken. Többek között megszólaltatják Sosztakovics, Honegger, Sztravinszkij, Toyama, Hindemith, Webern, a magyar szerzők közül Kodály Zoltán, Weiner Leó, Farkas Ferenc, Kádosa Pál és Szabó Ferenc műveit.

A legkiválóbb magyar művészekon kívül számos külföldi előadóművész és együttes is részt vesz az ünnepi hangversenyeken.

/folyt. köv./
19.20/a

K. H. ✓

- 36 -

PK

bb 69. /szeptember 28:... 1. folyt./- szb

Szeptember 30-án, a Filharmóniai Társaság hangversenyén Viktor Merzsanov szovjet zongoraművész lép dobogóra, 4-én Lamberto Gardelli vezényli a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekarát. 9-én a párizsi Parrenin vonósnégyes adja elő Beethoven, Debussy, Bartók egy-egy művét. 11-én Horoyuki Iwaki japán karmester dirigálja az állami hangversenyzenekart, 15-én a Zágrábi Kamarazenekar ad hangversenyt Antonio Janigro vezetésével. 17-én Ogan Durjan, 21-én és 23-án Londonban élő hazánkfiak, Kentner Lajos zongoraművész lép dobogóra, Carlo Maria Giulini 24-én és 28-án vezényli az állami hangversenyzenekart, 29-én a moszkvai konzervatórium zenekara ad műsort Mihail Terjan karmester vezetésével, közreműködik Elena Bondarenko hegedűművész. A zenei hetek nem korlátozódnak a fővárosra; a külföldi művészek és együttesek vidéki hangversenyeken is fellépnek.

Az idén ismét megrendezik az immár hagyományos ifjúsági hangversenyt, melyen zenét tanuló fiatalok mai magyar szerzők műveit adják elő. A hangversenyt október 13-án, délután fél négykor tartják a zeneakadémián.

A zenei hetek alkalmából a hivatásos együtteseken és művészekon kívül működvelő együttesek is rendeznek koncerteket. Október 15-én a Váci Vox Humana, 25-én a Vasas Szimfonikus Zenekara, 26-án az Edösz Szimfonikus Zenekara, 27-én a Népművelési Intézet rendezésében nyolc énekkar, 31-én a Kisz Központi Együttesének egyetemi ének kara, november 2-án a Vándor-kórus ad hangversenyt.

A zenei ünnepek első hetében, szeptember 30-án kezdő tanácskozását a szocialista országok zeneművész szövetségei vezetőinek konferenciája, amelyet ezúttal szintén Budapesten tartanak.

A budapesti zenei hetekkel egyidőben két nemzetközi zenei versenyt rendeznek a fővárosunkban. Weiner Leó emlékére idézi a nemzetközi kamarazene verseny, és Pablo Casals tiszteletére is rendeznek Gordonkaversenyt. A versenyekre 144 fiatal művész jelentkezett. A Gordonkaversenyen 54 művész, a vonósnégyesek versenyében 12 kvartett „mérkőzik”. A nemzetközi zsűri munkájában világhírű művészek és zenetudósok vesznek részt. A díszelnök Szigeti József, a svájcban élő világhírű, magyar származásu hegedűművész lesz.

A budapesti zenei hetek október 30-án, a nemzetközi zenei versenyek győzteseinek hangversenyével zárulnak a zeneakadémián. /mtl/

--

19.30/a

19.20/a

- 37 -

PK

bb 70. időjárásjelentés

-hné-lm la

1963. szeptember 25.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 25-én, szerdán este 19 órakor:

hüvös, esős, szeles idő

várható időjárás csütörtökön estig: erősen felhős idő, esőkkel, zivatarokkal. a szél megerősödik és északnyugatra fordul. a nappali felmelegedés általában csökken, a nyugati határmegyékben már alig változik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 14-18 fok között./mti/

--

bb 72. fogadás a japán interparlamentáris delegáció tiszteletére

t ms hné szb

1963. szeptember 24.

dr. molnár erik, az interparlamentáris unio magyar csoportjának elnöke szerdán délelőtt a parlament gobelin-termében fogadást adott a hazánkban tartózkodó japán interparlamentáris delegáció tiszteletére. a fogadáson megjelent dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, szarka károly külügyminiszterhelyettes, számos országgyűlési képviselő, az interparlamentáris unio magyar csoportjának tagjai, továbbá a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt a fogadáson ken-ichiro yoshida, japán budapesti rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere, továbbá a japán parlament felsőházának több magyarországon tartózkodó tagja is.

ken-ichiro yoshida, budapesti japán követ szerdán este fogadást adott a japán interparlamentáris delegáció tiszteletére. /mti/

--

bb 73. ipari és kulturális küldöttség utazott baranyából Lvovba

vid tné szb

1963. szeptember 24.

szerdán ipari és kulturális küldöttség utazott baranya megyéből Lvovba. baranya megye évek óta ápolja a tapasztalatcserékben megnyilvánuló baráti kapcsolatokat a Lvovi területtel. az ipari küldöttség stier józsefnek, a mecseki szénbányászati tröszt pártbizottsága titkárának vezetésével a Lvovi terület bányáiba, ipari üzemébe látogat, míg a kulturális küldöttség csendes lajossal, a baranya megyei pártbizottság osztályvezetőjével az élen a Lvovi terület falusi művelődési munkájával ismerkedik.

a baranyai vendégek egy hetet töltenek Lvovban. /mti/

20.00/a

--
- 38 -

bb 71. nemzetközi szakoktatási szeminárium nyílt meg budapestben

hné szb la

1963. szeptember 24.

szerdán délután nemzetközi szakoktatási szeminárium kezdődött budapestben a technika házában. a szemináriumon, amelynek szervezője a nemzetközi munkaügyi szervezet, 11 ázsiai és középkeleti ország husz ipari szakoktatási szakembere vesz részt. a résztvevők előadásokat hallgatnak a magyar szakmunkás- és művezetőképzésről, budapestben és vidéken több szakmunkás-képző intézményt és üzemet látogatnak meg.

a kéthetes szemináriumot a magyar kormány nevében veres józsef munkaügyi miniszter nyitotta meg./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 43. sz. hír /déli időjárásjelentés/ utolsó sorában a duna vizállása helyesen:

199 /százkilencvenkilenc/ centiméter.

--

20.10/a

90.25 ✓

- 39 -

bb 70. időjárásjelentés

-hné-Lm La

1963. szeptember 25.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 25-én, szerdán este 19 órakor:

hűvös, esős, szeles idő

várható időjárás csütörtökön estig: erősen felhős idő, esőkkel, zivatarokkal. a szél megerősödik és északnyugatra fordul. a nappali felmelegedés általában csökken, a nyugati határmezékben már alig változik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 14-18 fok között./mti/

-. -

bb 72. fogadás a japán interparlamentáris delegáció tiszteletére

t ms hné szb

1963. szeptember 24.

dr. molnár erik, az interparlamentáris unio magyar csoportjának elnöke szerdán délelőtt a parlament gobelin-termében fogadást adott a hazánkban tartózkodó japán interparlamentáris delegáció tiszteletére. a fogadáson megjelent dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, szarka károly külügyminiszterhelyettes, számos országgyűlési képviselő, az interparlamentáris unio magyar csoportjának tagjai, továbbá a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt a fogadáson ken-ichiro yoshida, japán budapesti rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere, továbbá a japán parlament felsőházának több magyarországon tartózkodó tagja is.

ken-ichiro yoshida, budapesti japán követ szerdán este fogadást adott a japán interparlamentáris delegáció tiszteletére./mti/

-. -

bb 73. ipari és kulturális küldöttség utazott baranyából Lvovba

vid tné szb

1963. szeptember 24.

szerdán ipari és kulturális küldöttség utazott baranya megyéből Lvovba, baranya megye évek óta ápolja a tapasztalatcserékben megnyilvánuló baráti kapcsolatokat a Lvovi területtel. az ipari küldöttség stier józsefnek, a mecseki szénbányászati tröszt pártbizottsága titkárának vezetésével a Lvovi terület bányáiba, ipari üzemébe látogat, míg a kulturális küldöttség csendes lajossal, a baranya megyei pártbizottság osztályvezetőjével az élen a Lvovi terület falusi művelődési munkájával ismerkedik.

a baranyai vendégek egy hetet töltenek Lvovban. /mti/

20.00/a

- 38 -

bb 71. nemzetközi szakoktatási szeminárium nyílt meg budapestben

hné szb La

1963. szeptember 24.

szerdán délután nemzetközi szakoktatási szeminárium kezdődött budapestben a technika házában. a szemináriumon, amelynek szervezője a nemzetközi munkaügyi szervezet, 11 ázsiai és középkelet-i ország husz ipari szakoktatási szakembere vesz részt. a résztvevők előadásokat hallgatnak a magyar szakmunkás- és művezetőképzésről, budapestben és vidéken több szakmunkás-képző intézményt és üzemet látogatnak meg.

a kéthetes szemináriumot a magyar kormány nevében veres józsef munkaügyi miniszter nyitotta meg./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 43. sz. hír /déli időjárásjelentés/ utolsó sorában a duna vizállása helyesen:

199 /százkilencvenkilenc/ centiméter.

20.10/a

20.25/

- 39 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. u. 6-7. Telefon: 189-400, 369-600
A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 26.

bb 1. érdekes ifjúsági könyvek a móra ferenc könyvkiadó negyedik negyedévi tervében

i bi/hné- fm

1963. szeptember 26.

a móra ferenc könyvkiadó utolsó negyedévi tervében sok érdekes ifjúsági könyv szerepel. fenyves györgy: a gyermekvilág csodái című műve azokról a „csodák”, „-ról” szól, amelyeket a felnőttek teremtettek meg a gyermekek örömeire és nevelésére. a könyv elvezet walt disney meseországába, a varsói és a moszkvai pionirok palotáiba, az etiópiai, a kubai, a párizsi, a bécsi és a magyar gyermekek egy-egy híres intézményébe, a keleti tengerparti pionirok hajójára és a hágal „válligérő város”, -ba.

passuth lászló: ravennában temetik rómat című történelmi regénye nagy theodorik uralkodásának, róma hanyatlásának korszakába, az ujonnan születő európai nemzetek barbár világába vezeti el az olvasót. nyikolaj pogogyin: a borostyán nyakék című regénye a mai moszkvai ifjúság életét eleveníti meg. lipták gábor: szivárvány című kötete a dunántul mondált köti csokorba. tyihon szjomuskin: a jégvilág robinsonja című regénye egy csukcs fiucskának az északi sarkvidéken a valóságban is megtörtént kalandját meséli el.

a nagy emberek élete-sorozatban jelenik meg márkus istván: lomonoszov életrajza és száva istván: egyedül a halál ellen című műve, semmelweis életrajza, a buvár tudományos ismeretterjesztő-sorozatban három új könyvet jelentet meg a könyvkiadó: simonffy géza: a felébresztett atommag, a. kazsdan: hogyan teremtette istent az ember és g. radzun: és mégis mozog... című könyvét.

az utolsó évnegyedben jelenik meg a fiúk évkönyve 1964. és a lányok évkönyve 1964. című kötet, az előző évekből ismert gazdag tartalommal.

a világirodalom gyöngyszemei-sorozat három új kötete: a német költők antológiája, keresztury dezső válogatásában; új szerelmes kalendárium, a korábban nagy sikert aratott szerelmes kalendárium folytatása és a latin költők antológiájának új kiadása./mti/

-i-